

Warszawa, 21 marca 2019 r.

**Raport z działalności
Rzecznika Funduszy Europejskich
za 2018 rok**

Spis treści

Skróty używane w dokumencie	3
1. Podstawa prawna i cel Raportu	4
2. Zakres Raportu.....	4
3. Działania związane z przygotowaniem funkcjonowania Biura Rzecznika Funduszy Europejskich.....	4
3.1 Powołanie Rzecznika.....	4
3.2 Określenie otoczenia formalno-prawnego	5
3.3 Zapewnienie odpowiednich kanałów komunikacji między Rzecznikiem a interesariuszami.....	5
4. Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej.....	6
4.1 Rozpatrywanie zgłoszeń	6
4.2 Okresowy przegląd procedur	12
4.3 Działania podejmowane z inicjatywy RFE	12
4.4 Rekomendacje	13
4.5 Działania dodatkowe	22

Skróty używane w dokumencie

BRF	Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju
DIP	Departament Promocji Funduszy Europejskich w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju
IK UP	Instytucja Koordynująca Umowę Partnerstwa
IP	Instytucja Pośrednicząca
IW	Instytucja Wdrażająca
IZ	Instytucja Zarządzająca
IZ POIR	Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Inteligentny Rozwój
IZ POIŚ	Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 14-20
IZ POPC	Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Polska Cyfrowa
IZ POPT	Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Pomoc Techniczna
IZ POPW	Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Polska Wschodnia
IZ POWER	Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój
KPO	Krajowe Programy Operacyjne
MiIR	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
MF	Ministerstwo Finansów
MRiRW	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
NBCiR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NGO's	Organizacje Pozarządowe
PARP	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
PO	Program Operacyjny
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
RDS	Rada Dialogu Społecznego
RFE, Rzecznik	Rzecznik Funduszy Europejskich, o którym mowa w art. 14a ustawy wdrożeniowej
RPO	Regionalne Programy Operacyjne
UE	Unia Europejska
Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2017 poz. 1460 z późn. zm.)

1. Podstawa prawna i cel Raportu

Podstawą opracowania niniejszego *Raportu* jest art. 14a ust. 7 ustawy wdrożeniowej. Zgodnie z przywołanym przepisem Rzecznik Funduszy Europejskich sporządza, w terminie do 31 marca, roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok i przedkłada go instytucjom zarządzającym, które zamieszczają go na swoich stronach internetowych.

Celem sporządzenia Raportu jest monitorowanie realizacji zadań Rzecznika oraz ocena wpływu jego działalności na realizację KPO.

2. Zakres Raportu

Raport przedstawia opis oraz wyniki działań podjętych przez Rzecznika w okresie sprawozdawczym i zawiera:

- 1) opis działań Rzecznika związanych z funkcjonowaniem jednostki w MliR;
- 2) opis działań Rzecznika związanych z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy wdrożeniowej, w tym informacje w zakresie:
 - rozpatrzonych zgłoszeń (liczba zgłoszeń, sposób ich rozpatrzenia),
 - przygotowanych i przekazanych do właściwych instytucji rekomendacji, w tym informacje na temat:
 - ✓ stanowiska właściwej instytucji do rekomendacji,
 - ✓ działań przewidywanych lub podjętych przez właściwą instytucję w celu ewentualnego wdrożenia rekomendacji,
 - ✓ postępu we wprowadzaniu przyjętych przez właściwą instytucję rekomendacji;
 - przeprowadzonych przeglądach procedur.

3. Działania związane z przygotowaniem funkcjonowania Biura Rzecznika Funduszy Europejskich

3.1 Powołanie Rzecznika

Na mocy ustawy wdrożeniowej funkcję Rzecznika Funduszy Europejskiej, z dniem 1 stycznia 2018 r., zaczęła pełnić Agata Zielińska.

RFE swoim działaniem obejmuje następujące krajowe programy operacyjne:

- Infrastruktura i Środowisko
- Wiedza Edukacja Rozwój
- Inteligentny Rozwój
- Polska Wschodnia
- Polska Cyfrowa

- Pomoc Techniczna

3.2 Określenie otoczenia formalno-prawnego

RFE wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rzecznika Funduszy Europejskiej, którego jest jednocześnie Dyrektorem. W skład Biura wchodzi ponadto Zespół Obsługi Zgłoszeń, który liczy dwóch pracowników.

BRF działa w oparciu o wewnętrzny regulamin organizacyjny biura zatwierdzony przez Dyrektora Generalnego MliR w dniu 12 kwietnia 2018 r.

Podstawą działania RFE jest art. 14a ustawy wdrożeniowej, który reguluje zakres jego zadań. Źródłem dodatkowych wskazówek sprawowania funkcji RFE jest opracowany przez IK UP *Materiał pomocniczy dotyczący Rzecznika Funduszy Europejskich*.

3.3 Zapewnienie odpowiednich kanałów komunikacji między Rzecznikiem a interesariuszami

Rzecznik zapewnia możliwość kontaktu:

▪ Telefonicznego

Każdy z pracowników biura posiada indywidualny numer telefonu, pod którym możliwy jest z nim bezpośredni kontakt (zarówno z pracownikami Zespołu Obsługi Zgłoszeń, jak i bezpośrednio z Rzecznikiem) – łącznie 3 linie telefoniczne.

▪ Elektronicznego

Do obsługi zgłoszeń dedykowany jest specjalny adres mailowy rzecznikfe@miiir.gov.pl, który może być obsługiwany jednocześnie przez wszystkich pracowników biura.

Dodatkowo zgłoszeniodawcy mogą skorzystać z formularza kontaktowego zamieszczonego na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.

▪ Pisemnego

Korespondencję do Rzecznika można kierować także na ogólny adres korespondencyjny MliR: ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa (z dopiskiem „zgłoszenie do Rzecznika Funduszy Europejskich”).

▪ Osobistego

Chętni mogą także skorzystać z kontaktu osobistego.

4. Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej

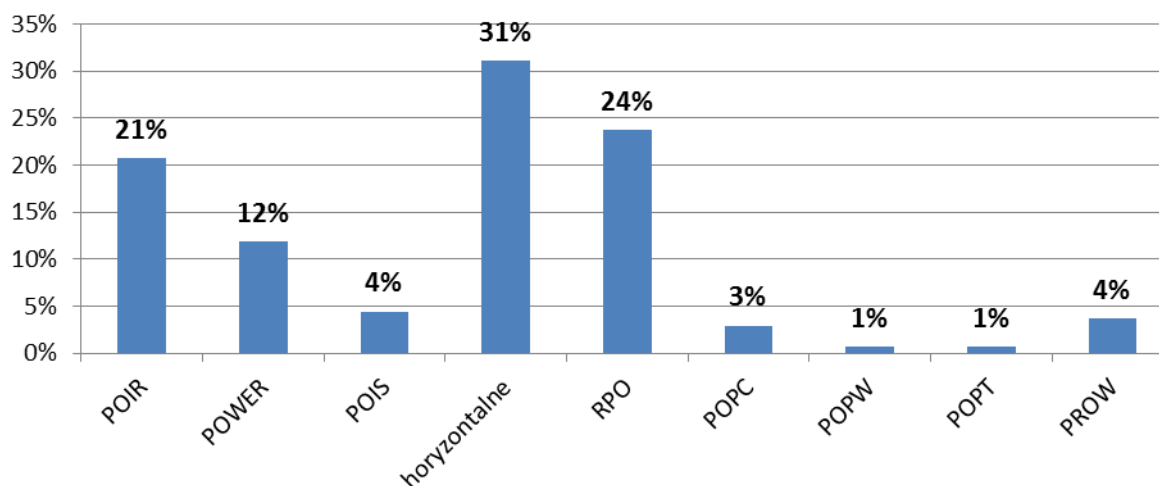
4.1 Rozpatrywanie zgłoszeń

Ogólna liczba zgłoszeń wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.	135
w tym zakończonych	135

Zgłoszenia do RFE w 2018 r.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. do BRF wpłynęło **135 zgłoszeń**. Najwięcej z nich, bo aż 31%, dotyczyło zagadnień horyzontalnych. W ramach krajowych programów operacyjnych najczęściej zgłaszane były sprawy dotyczące POIR - 21% oraz POWER - 12%. W mniejszym zakresie wpływały zgłoszenia dotyczące POIS - 4% oraz POPC - 3%. Sprawy związane z POPW oraz POPT stanowiły marginalną ilość zgłoszeń – po ok. 1%. Ponadto, 24% spraw skierowanych do RFE dotyczyło zagadnień związanych z wdrażaniem RPO oraz ok. 4% tematyki związanej z PROW.

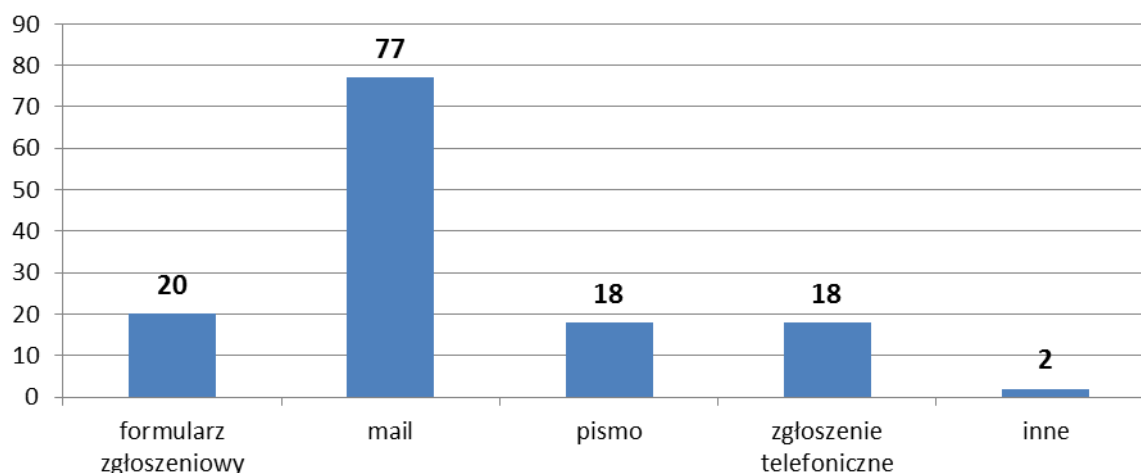
zgłoszenia do RFE w 2018 r.

Kanały wpływu zgłoszeń

Zdecydowana większość zgłoszeń wpływała do RFE za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres rzecznika, było to aż 77 spraw. Pozostałe kanały wpływu tj. formularz zgłoszeniowy, droga pisemna czy też zgłoszenia telefoniczne cieszyły się mniejszą popularnością i były na mniej więcej zbliżonym poziomie tj. od 18 do 20 spraw.

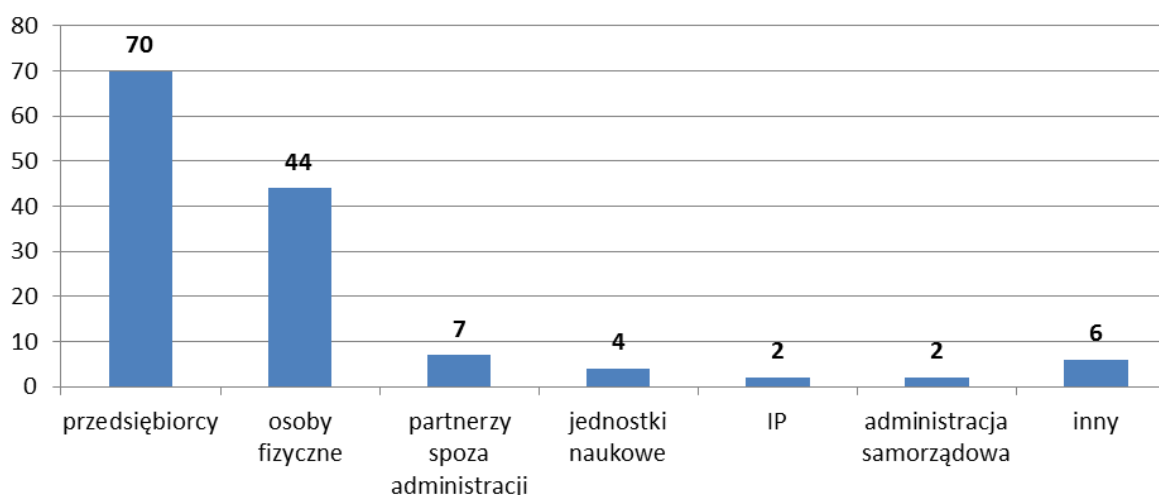
kanały wpływu zgłoszeń

Liczba zgłoszeń według statusu nadawcy

Największą ilość zgłoszeń według statusu nadawcy stanowili przedsiębiorcy, od których wpłynęło łącznie aż 70 spraw. Drugą pod względem ilości kategorią nadawców były osoby fizyczne z 44 zgłoszeniami. Partnerzy spoza administracji przekazali do RFE 7 spraw, jednostki naukowe 4 sprawy, natomiast z Instytucji Pośredniczących oraz z administracji samorządowej wpłynęły po 2 sprawy. Pozostałe 6 spraw zakwalifikowano do kategorii „inne”, gdzie ujęte zostały pojedyncze zgłoszenia pochodzące m. in. od spółdzielni mieszkaniowej (1), konserwatora zabytków (1), Rzecznika Funduszy Europejskich RPO (1) i Posła na Sejm RP (1). W przypadku dwóch zgłoszeń nie ustalono statusu nadawcy.

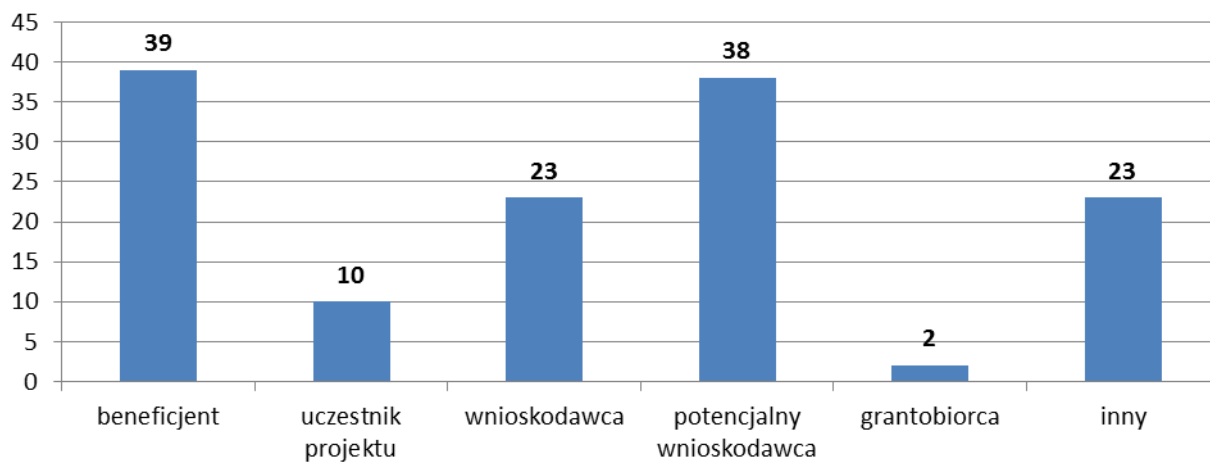
liczba zgłoszeń wg statusu nadawcy

Liczba zgłoszeń wg kategorii nadawcy

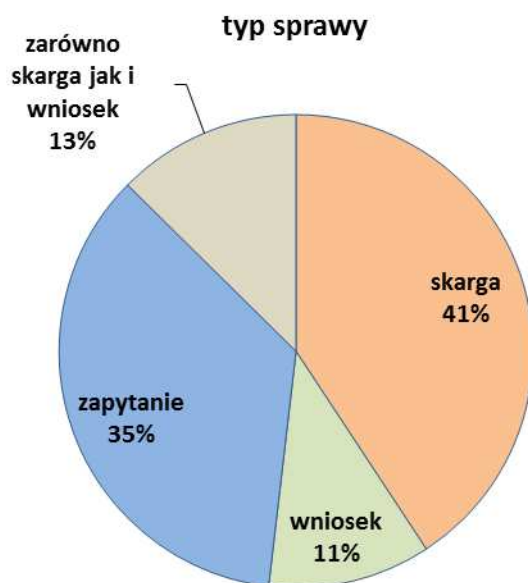
Według podziału na kategorię nadawcy, najwięcej zgłoszeń wpłynęło od beneficjentów - 39 oraz potencjalnych wnioskodawców - 38 spraw. Wnioskodawcy projektów przekazali 23 zgłoszenia, a uczestnicy projektów i grantobiorcy odpowiednio 10 i 2. Dość liczną kategorię, do której zakwalifikowano 23 zgłoszenia, stanowi kategoria „inne”. Zaliczono do niej m. in.: oferentów lub potencjalnych oferentów, Instytucje Otoczenia Biznesu oraz beneficjentów ostatecznych.

liczba zgłoszeń wg kategorii nadawcy

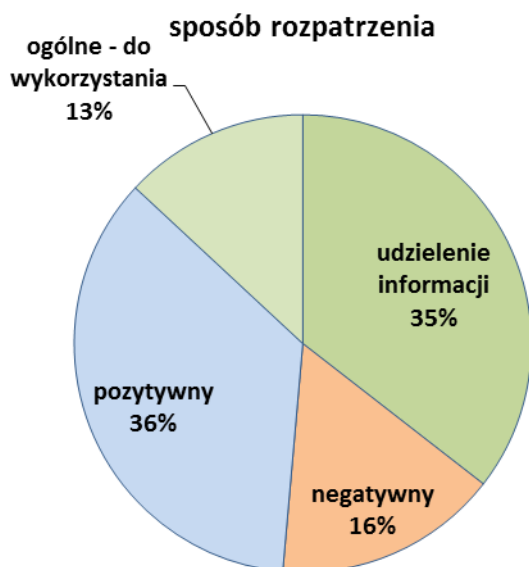
Typ sprawy

Ze względu na typ sprawy, największy udział procentowy stanowiły zgłoszenia o charakterze skargi - 41% (55 spraw) oraz zapytania - 35% zgłoszeń (48 spraw). Natomiast zgłoszenia o charakterze zarówno skarg jak i wniosków oraz samych wniosków stanowiły odpowiednio 13% (17 spraw) oraz 11% (15 spraw).

Sposób rozpatrzenia¹

Ze względu na sposób rozpatrzenia, największy udział procentowy stanowiły zgłoszenia rozpatrzone pozytywnie - ok. 36% (38 spraw) oraz zgłoszenia w formie zapytania, na które udzielono informacji – ok. 35% (38 spraw). 16% zgłoszeń (17 spraw) rozpatrzonych zostało negatywnie, natomiast pozostałe 13% zgłoszeń (14 spraw) stanowiły przypadki ogólne, w tym w formie wniosków, pozostające do wykorzystania RFE w przypadku formułowania i wydawania stosownych rekomendacji.

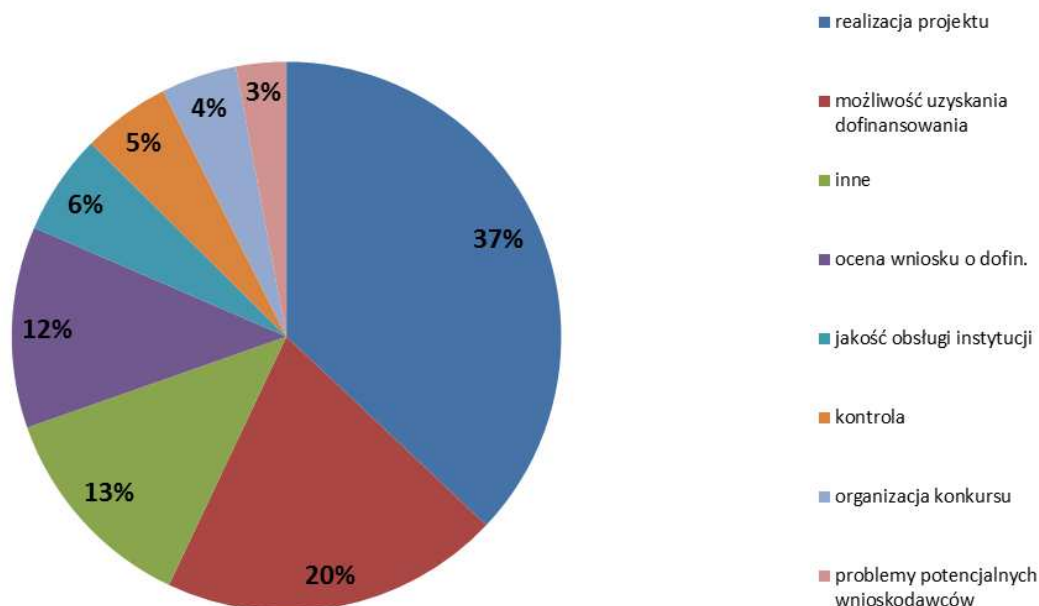

Problematyka zgłoszeń

Ze względu na problematykę wpływających zgłoszeń, zdecydowanie największą grupę stanowiły sprawy dotyczące problemów związanych z realizacją projektu - 37% (50 zgłoszeń). Pozostałe sprawy dotyczyły kwestii związanych z możliwością uzyskania dofinansowania - 20% (27 zgłoszeń), oceny wniosku o dofinansowanie - 12% (16 zgłoszeń), jakości obsługi instytucji – 6% (8 zgłoszeń), kontroli - 5% (7 zgłoszeń), a także kwestii związanych z organizacją konkursów - 4% (6 zgłoszeń) i problemów potencjalnych wnioskodawców - 3% (4 zgłoszenia). Dość liczną grupę zgłoszeń stanowiły pojedyncze sprawy o różnorodnej tematyce, sklasyfikowane jako „inne” - 13% (17 spraw), np.: dotyczące problematyki związanej z digitalizacją i systemami informatycznymi czy procedury odwoławczej.

¹ Uwzględniono jedynie sprawy ostatecznie rozpatrzone przez BRF (bez przekierowanych do regionalnych RFE i MRiRW).

problematyka zgłoszeń

Pozostałe informacje o zgłoszeniach

Wszystkie zgłoszenia, które wpłynęły w 2018 r. do BRF zostały rozpatrzone i zakończone w terminie poniżej 30 dni kalendarzowych², a średnio zgłoszenie rozpatrywane było w przeciągu 9 dni. Znaczna część zgłoszeń, stanowiącą 24% spraw, dotyczyła zagadnień związanych z wdrażaniem projektów w regionalnych programach operacyjnych i PROW. Część spraw dotyczących RPO została przekazana, zgodnie z swoją właściwością do odpowiedniego regionalnego RFE oraz do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zgłoszenia do RFE w 2018 r. – wybrane przykłady pozytywnych rozwiązań

Wpływ na dotrzymanie terminów określonych na udzielenie odpowiedzi beneficjentom

Beneficjent projektu współfinansowanego z POIR przekazał zgłoszenie dotyczące opieszałości działań Instytucji Pośredniczącej. Złożony przez beneficjenta wniosek o zmiany w projekcie, mimo zapisanego w procedurach IP 30-dniowego terminu, nie został rozpatrzony nawet po upływie niemal 3 miesięcy od dnia jego złożenia. Beneficjent nie mógł skontaktować się ze swoim opiekunem projektu, a liczne próby pozyskania odpowiedzi zarówno w drodze kontaktów mailowych, jak i telefonicznych nie przynosiły rezultatu. Proponowane zmiany w projekcie były bardzo istotne dla beneficjenta, a projekt był już na zaawansowanym etapie realizacji. Szybka lub przynajmniej terminowa decyzja była więc bardzo istotna. W wyniku wsparcia działań beneficjenta przez RFE i interwencji w Instytucji Pośredniczącej udało się niezwłocznie wyznaczyć nowego opiekuna projektu, a także w szybkim czasie IP przygotowała oczekiwaną przez beneficjenta odpowiedź. RFE sformułował też stosowne rekomendacje dla IP dotyczące wprowadzenia systematycznego monitoringu pracy opiekunów w zakresie dotrzymania terminów określonych na udzielenie odpowiedzi beneficjentom.

Interpretacja art. 52a ustawy wdrożeniowej

Zgodnie z zapisami art. 52a Ustawy wdrożeniowej umowa o dofinansowanie może zostać zmieniona jedynie w przypadku, gdy zmiany nie wpływają na spełnienie kryteriów wyboru projektu w sposób, który skutkowałby

² Wyjątkiem była jedynie sprawa, którą zakończono w przeciągu 43 dni od otrzymania zgłoszenia, z uwagi na oczekiwanie na odpowiedź NCBiR.

negatywna oceną tego projektu. Do RFE wpłynęło wiele zgłoszeń, zwłaszcza od beneficjentów RPO, informujących o problemach wynikających z tak sformułowanego zapisu: w wielu przypadkach może on skutkować rozwiązaniem umowy o dofinansowanie z beneficjentami. Opisany problem potraktowano jako zagadnienie horyzontalne i RFE, wraz z innymi departamentami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, podjął próbę wypracowania rozwiązania, które mogłoby, w uzasadnionych przypadkach, złagodzić interpretację zapisów art. 52a Ustawy wdrożeniowej. Efektem tych działań było pismo z 21 maja 2018 r. do wszystkich instytucji zarządzających, przygotowane przez Departament Prawny MliR, w którym wskazano przykładowe przesłanki usprawiedliwiające dalszą realizację umowy o dofinansowanie w granicach art. 52a ustawy wdrożeniowej oraz określono, że decyzję w zakresie stosowania odstępstwa od zapisów ww. artykułu, po indywidualnej analizie każdego z przypadków, może podjąć właściwa Instytucja Zarządzająca.

Zwiększenie przejrzystości procesu oceny wniosków o dofinansowanie

W zgłoszeniu od beneficjenta projektu współfinansowanego z POIR zakwestionowano sposób oceny wniosku o dofinansowanie projektu przez Instytucję Organizującą Konkurs (IOK). W trakcie analizy dokumentacji konkursowej, w szczególności kart oceny wniosku o dofinansowanie, uwagę BRF zwróciła lakoniczność uzasadnienia oceny. W przypadku przedmiotowego wniosku opis ten był zbyt ogólny, co wzbudziło wątpliwości wnioskodawcy co do prawidłowości i rzetelności procesu oceny przeprowadzonego przez IOK. W trakcie kolejnej oceny wniosku (już po złożeniu protestu zgodnie z procedurą odwoławczą) przez innego eksperta, ocena została przeprowadzona w sposób rzetelny i zawierała szczegółowy opis. BRF sformułowało rekomendację dla IOK, aby w trakcie kolejnych konkursów karty oceny wniosków o dofinansowanie zawierały wyczerpujące uzasadnienia spełnienia lub nie spełnienia poszczególnych kryteriów. W przypadku kryterium dotyczącego zgodności przedstawionych we wniosku wydatków z katalogiem wydatków kwalifikowalnych i ich niezbędności do realizacji inwestycji, BRF zarekomendował zamieszczanie w karcie oceny wniosku szczegółowego opisu wydatków niekwalifikowalnych wraz z uzasadnieniem i podaniem poszczególnych kwot częściowych. Takie rozwiązanie miałyby obowiązywać nawet w przypadku, gdy inne kryteria obligatoryjne dla danego projektu zostały ocenione negatywnie. IOK zobowiązała się do wdrożenia ww. rekomendacji w trakcie kolejnych konkursów, co przyczyni się do przejrzystości oceny wniosków o dofinansowanie i wyeliminuje wątpliwości wnioskodawców co do poprawności oceny.

Wsparcie beneficjenta w dialogu prowadzonym z instytucjami systemu wdrażania

1. Jedno ze zgłoszeń, które wpłynęło do BRF w 2018 r. dotyczyło sytuacji, kiedy beneficjent nie zgadzał się z ustaleniem Instytucji Audytowej stwierdzonym w toku czynności kontrolnych. W tym przypadku chodziło o poprawność rozliczania w projekcie dodatku funkcyjnego dla pracowników. Z dokumentacji dostarczonej Rzecznikowi wynikało, że Instytucja Pośrednicząca co do zasady zgadza się ze stanowiskiem beneficjenta, niemniej jednak ustalenie IA zostało podtrzymane, a beneficjent został wezwany do zwrotu środków. Po przeanalizowaniu sytuacji RFE stwierdził, że ustalenie IA jest faktycznie niesłuszne, dlatego postanowił włączyć się w dialog prowadzony pomiędzy beneficjentem i IP. Dodatkowo RFE w porozumieniu z właściwą IZ wystąpił do IK UP, jako autora wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków, z prośbą o interpretację co do poprawności sposobu rozliczania dodatku funkcyjnego. Interpretacja, którą uzyskał RFE oraz stanowisko Rzecznika w przedmiotowej sprawie okazały się na tyle istotne, że podczas prowadzonego postępowania administracyjnego ws. zwrotu środków względem beneficjenta, IP zdecydowała się ostatecznie odstąpić od przedmiotowego ustalenia. Postępowanie zakończyło się dla beneficjenta wynikiem pozytywnym.
2. Zgodnie z założeniem, rolą RFE jest m. in. działanie o charakterze mediacyjnym. W toku analizy zgłoszeń może on np. formułować opinie dotyczące sposobu postępowania instytucji w poszczególnych przypadkach. Ma możliwość przedstawiania jej dodatkowych wyjaśnień lub uzasadnień w sprawie. W kwestiach spornych jego stanowisko może stanowić wsparcie dla beneficjenta. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku beneficjenta, który zwrócił się do Instytucji Pośredniczącej z wnioskiem o wyrażenie zgody na dokonanie zmian w harmonogramie płatności. Beneficjent, w wyniku ponownej analizy budżetu, stwierdził, że zaplanowana pierwotnie wysokość zaliczki jest nieprawidłowa i stanowi zagrożenie dla prawidłowej realizacji projektu. Wniosek beneficjenta spotkał się jednak z odmowną decyzją IP. W związku z tym beneficjent zwrócił się z prośbą o pomoc do Rzecznika Funduszy Europejskich. Po zapoznaniu się ze sprawą, RFE nie znalazł uzasadnienia dla negatywnego stanowiska IP. Jego zdaniem działanie instytucji było zbyt restrykcyjne i mogło skutkować brakiem możliwości realizacji projektu przez beneficjenta i koniecznością rozwiązania umowy o dofinansowanie. Rzecznik przedstawił instytucji swoje argumenty przemawiające za przychyleniem się do wniosku beneficjenta, m. in. wskazał na fakt dopuszczenia

4.2 Okresowy przegląd procedur

Na podstawie analizy zgłoszeń wpływających do BRF, a także wyników badania ankietowego skierowanego do beneficjentów KPO (opisanego w punkcie 4.3) uznano, że przeglądowi będą podlegać procedury związane z procesem weryfikacji wniosków o płatność w poszczególnych instytucjach. BRF dokonało przeglądu tego procesu w ujęciu horyzontalnym, poprzez analizę rozwiązań przyjętych w różnych programach operacyjnych, wybierając po jednej instytucji w ramach każdego programu operacyjnego.³

27 czerwca 2018 r. RFE wystąpił do Instytucji Zarządzających z prośbą o przekazanie tych spośród procedur obowiązujących we wskazanych poniżej IP/IW, które regulują proces weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność:

IZ POWER – procedury obowiązujące w Ministerstwie Zdrowia,

IZ POLiŚ – procedury obowiązujące w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

IZ POIR – procedury obowiązujące w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju,

IZ POPW – procedury obowiązujące w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,

IZ POPC – procedury obowiązujące w Centrum Projektów Polska Cyfrowa.

Wyniki dokonanego przeglądu procedur opracowano w formie analizy, którą przekazano do IZ 10 grudnia 2018 r. Dokument prezentuje spojrzenie nie tylko od strony proceduralnej w zakresie wyznaczania przez instytucje terminów na weryfikację, ale także podsumowuje stan faktyczny zweryfikowany na podstawie dostępnych wzorów umów o dofinansowanie obowiązujących w poszczególnych instytucjach oraz danych wprowadzonych do aplikacji SL2014. Szczegółowe wnioski z dokonanego przeglądu procedur opisano w podrozdziale 4.4 „Rekomendacje”.

4.3 Działania podejmowane z inicjatywy RFE

1. W odpowiedzi na liczne sygnały dotyczące problemów w zakresie współpracy beneficjentów z opiekunami projektów, **Rzecznik przeprowadził badanie ankietowe pt.: „Współpraca z opiekunami projektów realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych na lata 2014-2020 z perspektywy beneficjenta”**. Na przełomie maja i czerwca 2018 r. ankietę skierowano do 600 losowo wybranych beneficjentów KPO. W oparciu o 113 poprawnie wypełnione i zwrócone do BRF ankiety, przygotowano raport podsumowujący badanie, w którym sformułowano rekomendacje dla poszczególnych IZ.
2. Rzecznik opracował, we współpracy z IK UP, **pomocnicze narzędzie dla wnioskodawców i beneficjentów - wzór list sprawdzających poprawność postępowania prowadzonego w trybie rozeznania rynku/zasady konkurencyjności**. Jednocześnie RFE rekomendował instytucjom upublicznienie ich na stronach internetowych poszczególnych programów operacyjnych.

³ Z wyłączeniem Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna

3. W sierpniu 2018 r. RFE wspólnie z partnerami społecznymi **opracował propozycje zmian do wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020**. Procedowanie zmiany wytycznych obecnie jest w toku, a Rzecznik na bieżąco monitoruje stanowisko IK UP w odniesieniu do zgłoszonych propozycji.

4.4 Rekomendacje

Na podstawie działań i inicjatyw RFE opisanych w podrozdziałach od 4.1 do 4.3, w okresie sprawozdawczym Rzecznik sformułował dla instytucji w systemie wdrażania następujące rekomendacje:

1. Rekomendacje sformułowane w oparciu o wpływające zgłoszenia

Rekomendacja 1	Przygotowanie szkolenia instruktazowego on-line lub serii vlogów w zakresie stosowania zasady konkurencyjności przy udzielaniu zamówień w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE
Data wydania rekomendacji	08.06.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja została sformułowana w oparciu o zgłoszenia wpływające do BRF. Najwięcej trudności zgłoszeniodawcy identyfikowali właśnie w zakresie dokonywania zakupów w ramach realizowanych projektów.
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	IZ POPT; Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich; IK UP (w zakresie konsultacji merytorycznej)
Stanowisko właściwej instytucji:	Treść rekomendacji została uzgodniona z zainteresowanymi instytucjami podczas spotkania uzgodnieniowego w dn. 29.05.2018 r. w siedzibie MliR.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	Po konsultacjach z IZ POPT, BRF opracowało wstępny projekt opisu przedmiotu zamówienia wraz z przygotowaniem scenariusza i formuły szkolenia. Z uwagi na rozpoczęty przez IK UP proces konsultacji wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków, szkolenie będzie mogło zostać zleczone dopiero po jego zakończeniu (z uwagi na konieczność doprecyzowania ostatecznego kształtu scenariusza). Na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania, rekomendacja pozostaje zawieszona z uwagi na polecenie członka kierownictwa MliR. Jak pokazują wyniki kolejnych ankiet/ewaluacji koordynowanych przez DIP - potrzeba udostępnienia tego rodzaju formy wsparcia dla wnioskodawców i beneficjentów jest nadal aktualna. Dlatego BRF podtrzymuje chęć koordynacji zaplanowanego przedsięwzięcia.
Rekomendacja 2	Organizacja warsztatów inicjujących współpracę instytucji z systemu wdrażania w zakresie wypracowanie dobrych praktyk dotyczących udzielania zamówień w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE

Data wydania rekomendacji	08.06.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja została sformułowana w oparciu o zgłoszenia wpływające do BRF. Najwięcej trudności zgłoszeniodawcy identyfikowali właśnie w zakresie dokonywania zakupów w ramach realizowanych projektów. Szczególną potrzebą jest przyjęcie uspojnionych dla wszystkich instytucji interpretacji zapisów wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (np. standardów stosowania zasady proporcjonalności przy określaniu warunków udziału w postępowaniu).
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich we współpracy z Instytucjami Zarządzającymi
Stanowisko właściwej instytucji:	Treść rekomendacji została uzgodniona z zainteresowanymi instytucjami podczas spotkania uzgodnieniowego w dn. 29.05.2018 r. w siedzibie MliR.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	<p>22 listopada 2018 r. odbyło się spotkanie z inicjatywy RFE z przedstawicielami IK UP oraz IZ ws. utworzenia grupy roboczej mającej na celu współpracę oraz wymianę dobrych praktyk. RFE zaproponował udział w tej grupie także przedstawicieli IZ RPO.</p> <p>Przedstawiciele IK UP wyrazili stanowisko, że tworzenie nowej grupy roboczej nie jest wskazane i zaproponowali "reaktywowanie" grupy roboczej ds. kwalifikowalności wydatków (koordynowanej przez IK UP). Zdaniem Przedstawicieli IK UP, grupa ta z powodzeniem wpisuje się w formułę zaproponowaną przez RFE, tym bardziej, że w jej skład wchodzi przedstawiciele IZ RPO. Z tym zdaniem zgodzili się przedstawiciele IZ uczestniczący w spotkaniu.</p> <p>Zdecydowano, że po zakończeniu procesu aktualizacji wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków, IK UP wraz z RFE przygotowują zagadnienia warte omówienia i opracują agendę kolejnego spotkania grupy roboczej.</p>

Rekomendacja 3	Opracowanie pomocniczego narzędzia dla wnioskodawców i beneficjentów - wzoru listy sprawdzającej dot. poprawności postępowania prowadzonego zgodnie z procedurą rozeznania rynku i zasady konkurencyjności
Data wydania rekomendacji	08.06.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja została sformułowana w oparciu o zgłoszenia wpływające do BRF. Najwięcej trudności zgłoszeniodawcy identyfikowali właśnie w zakresie dokonywania zakupów w ramach realizowanych projektów.
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich we współpracy z IK UP
Stanowisko właściwej instytucji:	Treść rekomendacji została uzgodniona z zainteresowanymi instytucjami podczas spotkania uzgodnieniowego w dn. 29.05.2018 r. w siedzibie MliR.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	RFE opracował wzór list sprawdzających, które następnie zostały skonsultowane z IK UP. Pismem BRF-I.7610.14.2018.AZ z dnia 18.06.2018 przekazano opracowane uzgodnione wzory list do wszystkich IZ, rekomendując zamieszczenie ich na stronach internetowych instytucji.

	<p>Z uwagi na specyfikę poszczególnych PO, pozostawiono do decyzji IZ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ewentualną konieczność doprecyzowanie listy; 2. ewentualne nałożenie obowiązku uzupełnienia i przesyłania przez beneficjentów przedmiotowej listy sprawdzającej oraz jej weryfikacji przez instytucje. <p>Opracowane listy zostały zamieszczone także na stronie Bazy konkurencyjności w zakładce „Listy sprawdzające”.</p>
--	--

Rekomendacja 4	Wpisanie projektu "Nadbudowa i rozbudowa dawnego budynku kinoteatru Grunwald usytuowanego przy ul. Warszawskiej 11 w Toruniu z przeznaczeniem na teatr – Utworzenie „Dużej Sceny” Kujawsko-Pomorskiego Impresaryjnego Teatru Muzycznego w Toruniu" na listę przedsięwzięć inwestycyjnych, które będą brane pod uwagę, w pierwszej kolejności do podpisania umowy o dofinansowanie w przypadku pozyskania dodatkowej alokacji. Dodatkowe środki mogłyby pochodzić zarówno z uzyskanych przez VIII oś priorytetową środków finansowych „uwolnionych” z tzw. Rezerwy Wykonania, które będzie miało miejsce po przeglądzie wyników w 2019 r. lub też z pozyskanych w wyniku przesunięć alokacji z innych osi priorytetowych POIS.
Data wydania rekomendacji	13.06.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja została sformułowana w oparciu o zgłoszenia przekazane RFE przez wnioskodawcę POIS
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	IZ POIS
Stanowisko właściwej instytucji:	IZ nie wdrożyła rekomendacji (poinformowano o tym pismem DPI.XIII.2018 z dnia 2.07.2018), tłumacząc, że główna alokacja finansowa ze środków UE w działaniu 8.1, została rozdzielona - pula środków przeznaczonych na te projekty została wyczerpana, w związku z tym IZ nie planuje uruchamiania kolejnych naborów konkursowych. Jednocześnie poinformowano, że tymczasowa nadkontraktacja środków rezerwy wykonania w VIII osi priorytetowej, która ostatecznie przyznana zostanie w 2019 r., zostanie rozdysponowana w ramach nowego działania.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	Nie dotyczy

Rekomendacja 5	Uwzględnienie pierwszeństwa w udzielaniu dofinansowania wszystkim projektom, które skorzystały z możliwości zgłoszenia protestu i które po ponownej ocenie nie uzyskały dofinansowania jedynie z powodu braku wolnej puli środków (zgodnie z art. 58 ust 4 pkt.2 ustawy wdrożeniowej), a jednocześnie uzyskana przez nie ostateczna punktacja pozwalałaby na podpisanie umowy o dofinansowanie już po pierwszej ocenie (w przypadku pozyskania dodatkowej alokacji lub przesunięć alokacji
----------------	--

	z innych osi priorytetowych POIS lub z rezerwy wykonania)
Data wydania rekomendacji	13.06.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja została sformułowana w oparciu o zgłoszenie przekazane RFE przez wnioskodawcę POIS
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	IZ POIS
Stanowisko właściwej instytucji:	IZ nie wdrożyła rekomendacji (poinformowano o tym pismem DPI-XIII.2018 z dnia 2.07.2018), tłumacząc, że w perspektywie finansowej 2014-2020 założenia systemowe realizacji programów operacyjnych nie przewidują obowiązku tworzenia przez instytucje listy przedsięwzięć, które otrzymałyby dofinansowanie w przypadku pojawienia się wolnej alokacji.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	Nie dotyczy

Rekomendacja 6	Wyплата zaległych stypendiów szkoleniowych i stażowych, a także identyfikacja w możliwie jak najszybszym terminie poszkodowanych uczestników projektu POWR.01.02.01-30-0146/15 oraz pomoc tym spośród nich, którzy wyrażą taką wolę, we wskazaniu możliwości skorzystania z innych szkoleń/staży
Data wydania rekomendacji	18.07.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja została sformułowana w oparciu o zgłoszenia przekazane RFE przez uczestników projektu POWER
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu (IP POWER)
Stanowisko właściwej instytucji:	Pismem WUP XI/1.3/922/40.107/2015 z dnia 26.07.2018 IP poinformowała RFE o wszczęciu procedury wyjaśniającej.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	Rekomendacja wdrożona. Pismem z 11.01.2019 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu poinformował, że w dniu 20.08.2018 r. zaległe stypendia szkoleniowe i stażowe zostały wypłacone.

Rekomendacja 7	Rekomendacja, aby w trakcie kolejnych konkursów karty oceny wniosku o dofinansowanie zawierały wyczerpujące uzasadnienia spełnienia lub niespełnienia poszczególnych kryteriów. W przypadku kryterium dotyczącego zgodności przedstawionych we wniosku wydatków z katalogiem wydatków kwalifikowalnych i ich niezbędnością do realizacji inwestycji, RFE rekomenduje zamieszczenie w karcie oceny wniosku szczegółowego opisu wydatków niekwalifikowalnych wraz z uzasadnieniem i podaniem poszczególnych kwot częściowych
----------------	--

Data wydania rekomendacji	20.09.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja została sformułowana w oparciu o zgłoszenie przekazane RFE przez wnioskodawcę POIR
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Bank Gospodarstwa Krajowego (IP POIR)
Stanowisko właściwej instytucji:	Rekomendacja została przyjęta przez BGK.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	BGK zapewnił, że dołoży wszelkich starań, aby w kolejnych Kartach Oceny Merytorycznej uzasadnienie do kryterium dotyczącego zgodności przedstawionych we wniosku wydatków z katalogiem wydatków kwalifikowalnych było wyczerpujące. Ponadto, uzasadnienie dot. usunięcia poszczególnych kosztów będzie szczegółowe, nawet jeżeli inne kryteria obligatoryjne dla danego projektu zostały ocenione negatywnie na etapie oceny merytorycznej (co spowoduje brak niejasności na etapie procedury odwoławczej).

2. Rekomendacje sformułowane po przeglądzie procedur

Rekomendacja 8	Wskazanie przez instytucje w swoich procedurach jednoznacznego terminu przewidzianego na dokonanie weryfikacji i zatwierdzenie wniosku o płatność wraz z dokładnym podziałem na poszczególne czynności oraz przewidywanym czasem na ich wykonanie
Data wydania rekomendacji	10.12.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja sformułowana w wyniku przeprowadzonej analizy procedur w zakresie procesu weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność w wybranych instytucjach
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Wszystkie IZ/IP/IW
Stanowisko właściwej instytucji:	Co do zasady wszystkie IZ odniosły się pozytywnie do propozycji RFE. W większości instytucji działania w tym zakresie prowadzone są na bieżąco.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	IZ POPC zobowiązała się uzupełnić Instrukcję Wykonawczą o odpowiednie informacje. IZ POIR ostateczną decyzję w tym zakresie podejmie po konsultacjach z IP.

Rekomendacja 9	Skrócenie czasu określonego na sprawdzenie kolejnych wersji wniosków o płatność. Niezwracanie do poprawy wniosków o płatność, gdy przyczynami zwrotu są drobne, nieistotne dla całości dokumentu powody. W takich sytuacjach zalecane jest robocze wyjaśnianie wątpliwości drogą telefoniczną lub mailową. W analogiczny sposób powinny być rozstrzygane wątpliwości instytucji co do poprawności przedmiotowego dokumentu. Ponadto, instytucja powinna formułować i
----------------	--

	przekazać beneficjentowi uwagi do wniosku o płatność w sposób kompleksowy, w odniesieniu do całego wniosku, już za pierwszym razem. Nie powinno mieć miejsca zwracanie wniosku do poprawy kwestii niezasygnalizowanych pierwotnie.
Data wydania rekomendacji	10.12.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja sformułowana w wyniku przeprowadzonej analizy procedur w zakresie procesu weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność w wybranych instytucjach
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Wszystkie IZ/IP/IW
Stanowisko właściwej instytucji:	Wszystkie instytucje odniosły się pozytywnie do propozycji skrócenia czasu weryfikacji WNP i zastrzegają, że działania w tym zakresie starają się prowadzić na bieżąco.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	IZ POPC ma zamiar zmniejszyć odsetek próby kontrolowanych dokumentów podczas weryfikacji WNP.

Rekomendacja 10	Rekomendacja, aby w przypadku działań/poddziałań, w których przewidziane zostało rozliczanie części wydatków w formie kwot ryczałtowych, wprowadzić opcjonalne krótsze terminy na weryfikację wniosku o płatność. Rozważenie możliwości wprowadzenia w większej ilości działań/poddziałań rozliczania części wydatków ryczałtem.
Data wydania rekomendacji	10.12.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja sformułowana w wyniku przeprowadzonej analizy procedur w zakresie procesu weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność w wybranych instytucjach
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Wszystkie IZ/IP/IW
Stanowisko właściwej instytucji:	IZ nie planują wprowadzać nowych działań w tym zakresie ponad to, co obowiązuje w tej chwili w poszczególnych PO.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	IZ POIŚ, w swoim stanowisku przekazała postulat NFOŚiGW, dotyczący modyfikacji obowiązku wynikającego z art. 190 ustawy o finansach publicznych. Inicjatywa ta została poparta przez RFE. Zaproponowane działania: 1) skonsultowanie przez IZ POIŚ i NFOŚiGW z MF nowego brzmienia art. 190; 2) wprowadzenie przez NFOŚiGW w działaniu 1.3.1 POIŚ ryczałtowego rozliczania wydatków (możliwość wprowadzenia ryczałtowego rozliczania wydatków RFE skonsultował z IK UP); 3) uproszczenie procedur weryfikacji wniosków o płatność w NFOŚiGW.

Rekomendacja 11	Monitorowanie procesu weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność. W związku ze znacznymi opóźnieniami w zatwierdzaniu wniosków o płatność zidentyfikowanymi w Ministerstwie Zdrowia oraz w Centrum Projektów Polska Cyfrowa, zarekomendowano przeprowadzenie przez właściwe instytucje zarządzające analizy, która wskaże przyczyny zaistniałej sytuacji oraz podjęcie koniecznych działań naprawczych, które będą skutkować zminimalizowaniem występujących w MZ i CPPC opóźnień.
Data wydania rekomendacji	10.12.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja sformułowana w wyniku przeprowadzonej analizy procedur w zakresie procesu weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność w wybranych instytucjach
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Wszystkie IZ, ze szczególnym uwzględnieniem IZ POWER i IZ POPC
Stanowisko właściwej instytucji:	Zdaniem wszystkich IZ działania o charakterze monitoringowym są realizowane na bieżąco.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	IZ POWER ma zamiar opracować ankietę diagnozującą ewentualne przyczyny opóźnień w weryfikacji wniosków o płatność w poszczególnych IP i podjąć odpowiednie działania naprawcze.

3. Rekomendacje sformułowane w wyniku badania ankietowego RFE

Rekomendacja 12	Zorganizowanie szkoleń/warsztatów dla osób pełniących funkcję opiekunów projektów z obsługi klienta oraz inne działania zmierzające do podniesienia standardów ich pracy
Data wydania rekomendacji	07.09.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja wydana w następstwie badania ankietowego przeprowadzonego przez BRF w maju i czerwcu 2018 r. Ujęto ją w Raporcie pt.: "Współpraca z opiekunami projektów realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych na lata 2014-2020 z perspektywy beneficjenta".
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Instytucje Pośredniczące/Wdrażające/Zarządzające KPO
Stanowisko właściwej instytucji:	Rekomendacja została przyjęta przez wszystkie IZ
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	Instytucje zaznaczyły, że działania związane z wdrożeniem tej rekomendacji są prowadzone poprzez bieżące szkolenie kadry (w tym np. szkolenia e-learningowe jak w ramach POWER lub uwzględnianie odpowiednich szkoleń z kompetencji miękkich w planach szkoleniowych instytucji).

Rekomendacja 13	Umożliwienie beneficjentom kontaktów z opiekunem (w tych instytucjach, które wyznaczyły dyżury w obsłudze beneficjentów) w sytuacjach awaryjnych poprzez reagowanie na maile, bieżący odbiór korespondencji w aplikacji SL2014 lub stworzenie np. „skrzynki alarmowej” w postaci dodatkowego adresu mailowego (obsługiwanego na bieżąco np. w sekretariatach działów/sekcji), za pośrednictwem, którego beneficjenci mogliby zgłosić nagłą potrzebę kontaktu z opiekunem
Data wydania rekomendacji	07.09.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja wydana w następstwie badania ankietowego przeprowadzonego przez BRF w maju i czerwcu 2018 r. Ujęto ją w Raporcie pt.: "Współpraca z opiekunami projektów realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych na lata 2014-2020 z perspektywy beneficjenta".
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Instytucje Pośredniczące/Wdrażające/Zarządzające KPO
Stanowisko właściwej instytucji:	Rekomendacja przyjęta przez wszystkie IZ
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	Instytucje poinformowały, że nie identyfikują sytuacji ograniczania kontaktu z opiekunem (wyjątkiem jest PARP w przypadku działania 3.3.3, którego wdrażanie wiązało się z dużym obciążeniem pracowników oraz NCBiR, gdzie obciążenie pracą również jest znaczne i może wiązać się z czasowymi trudnościami w kontakcie z opiekunem). Ponadto, wskazano działania już przyjęte w instytucjach, które mają eliminować kłopoty w komunikacji, np.: odpowiedni system zastępstw, informowanie beneficjentów o ewentualnych nieobecnościach, skonfigurowanie skrzynek odbiorczych opiekunów projektów tak, aby korespondencja trafiała do większej liczby pracowników (PARP).

Rekomendacja 14	Upoważnienie opiekunów do przekazywania beneficjentom wiążących propozycji rozwiązań ich problemów, które nie będą następnie kwestionowane (nie chodzi tu o rozwiązywanie problemów kluczowych, ale tych o mniejszym znaczeniu. Często problemy beneficjentów wymagają szybkiej reakcji, a odpowiednio sprawne zadziałanie ustrzeże ich przed negatywnymi konsekwencjami. Takie rozwiązanie wiąże się także z koniecznością odpowiedniego przeszkolenia opiekunów także merytorycznie, aby ich wiedza z zakresu wdrażania programu była wystarczająca do podejmowania jakichkolwiek decyzji. Opiekun projektu powinien stanowić realne wsparcie beneficjenta w trakcie realizacji projektu – powinien on pełnić funkcję doradczą a przekazane przez niego propozycje rozwiązań/postępowania powinny być wiążące i nie powinny budzić wątpliwości co do ich interpretacji)
Data wydania rekomendacji	07.09.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja wydana w następstwie badania ankietowego przeprowadzonego przez BRF w maju i czerwcu 2018 r. Ujęto ją w Raporcie pt.: "Współpraca z opiekunami projektów realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych na lata 2014-2020

	z perspektywy beneficjenta"
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Instytucje Pośredniczące/Wdrażające/Zarządzające KPO
Stanowisko właściwej instytucji:	Rekomendacja została przyjęta pozytywnie przez większość instytucji.
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	Pomimo bieżącego zapewnienia przez opiekunów projektów merytorycznego wsparcia dla beneficjentów, instytucje identyfikują niestety problemy z pełnym wdrożeniem tej rekomendacji. Jak tłumaczą IZ POiŚ i PARP - specyfika projektów wymaga konsultacji z ekspertami i niektórych kwestii opiekun nie może rozstrzygać samodzielnie. Pozytywnie natomiast instytucje ustosunkowały się do propozycji kierowania opiekunów na szkolenia merytoryczne.

Rekomendacja 15	Wypracowanie takich standardów współpracy, aby terminy wyznaczone przez opiekunów były współmierne do wagi sprawy, przy jednoczesnym tak samo sprawnym działaniu po stronie instytucji, np. poprzez stosowne zapisy w procedurach/instrukcjach wykonawczych. Jednocześnie rekomenduje się prowadzenie przez osoby zarządzające systematycznego monitoringu pracy opiekunów w zakresie dotrzymywania terminów określonych na udzielenie odpowiedzi beneficjentom.
Data wydania rekomendacji	07.09.2018
Działanie RFE, w wyniku, którego sformułowano rekomendację	Rekomendacja wydana w następstwie badania ankietowego przeprowadzonego przez BRF w maju i czerwcu 2018 r. Ujęto ją w raporcie pt.: "Współpraca z opiekunami projektów realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych na lata 2014-2020 z perspektywy beneficjenta".
Nazwa instytucji będącej adresatem rekomendacji	Instytucje Pośredniczące/Wdrażające/Zarządzające KPO
Stanowisko właściwej instytucji:	Rekomendacja została przyjęta przez wszystkie IZ
Działania podjęte/przewidywane w celu wdrożenia rekomendacji	Instytucje zaznaczyły, że na bieżąco podejmują działania w celu wypracowania odpowiednich standardów w tym zakresie.

4.5 Działania dodatkowe

Koordinacja pracy Rzeczników Funduszy Europejskich właściwych dla RPO

1. RFE zorganizował 4 spotkania z RFE RPO w siedzibie MliR:
 - 01.03.2018 r. – spotkanie inicjujące współpracę RFE
 - 11.04.2018 r. – cykliczne spotkanie służące wymianie doświadczeń/informacji
 - 25.09.2018 r. – cykliczne spotkanie służące wymianie doświadczeń/informacji
 - 27.11.2018 r. – cykliczne spotkanie służące wymianie doświadczeń/informacji
2. W dniach 22-23 czerwca 2018 r. RFE wziął udział w I Ogólnopolskim Forum Rzeczników FE zorganizowanym z inicjatywy Marszałka Województwa Lubuskiego. Forum odbyło się w Zielonej Górze. Jednym z elementów spotkania była sesja warsztatowa w zakresie współpracy Rzeczników z mediami.

Spotkania RFE ze zgłoszeniodawcami lub potencjalnymi zgłoszeniodawcami / instytucjami

Zainteresowani mają możliwość kontaktu osobistego z RFE, po wcześniejszym umówieniu terminu. W 2018 roku Rzecznik odbył 16 takich spotkań – odbywały się one z inicjatywy zarówno beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów, jak i organizacji pozarządowych.

Udział RFE/pracowników BRF w wydarzeniach dotyczących wdrażania funduszy europejskich, w tym działania informacyjno-promocyjne

1. Wywiad nt. działalności RFE w Dzienniku Gazeta Prawna - rola, zakres działania (30.01.2018);
2. Komitet ds. Umowy Partnerstwa - prezentacja działalności RFE (08.03.2018);
3. Zamieszczenie informacji nt. działalności RFE w newsletterze skierowanym do przedsiębiorców (we współpracy z Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii) - promocja instytucji RFE (05.04.2018);
4. Wywiad w III Programie Polskiego Radia nt. działalności RFE - rola, zakres, działania (16.04.2018);
5. Posiedzenie Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich działającego w ramach RDS - omówienie działalności RFE (16.04.2018);
6. Udział w Forum ds. uproszczeń systemu wykorzystania środków funduszy UE (28.05.2018 i 09.10.2018).
7. Warsztaty z wykonawcą badania obciążeń administracyjnych w procesie realizacji projektów finansowanych z funduszy europejskich - omówienie raportu końcowego (08.06.2018);

8. Spotkanie przedsiębiorców z RFE mające na celu wypracowanie zmian do wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan (26.06.2018);
9. Wywiad w Polskim Radiu 24 nt. działalności Rzecznika Funduszy Europejskich (13.07.2018);
10. Posiedzenie Zespołu ds. prostego języka utworzonego w MliR (31.08.2018). W ramach Zespołu podjęto inicjatywę uproszczenia dokumentacji konkursowej dla wnioskodawców zainteresowanych otrzymaniem dotacji na realizację projektu unijnego. RFE wziął aktywny udział w tym procesie – we współpracy z DIP oraz działającą na zlecenie DIP Pracownią Prostej Polszczyzny Uniwersytetu Wrocławskiego, opracowano uproszczone wzory ogłoszenia o naborze oraz regulaminu konkursu;
11. Posiedzenie Międzyresortowego Zespołu do spraw Funduszy UE (16.09.2018 i 03.10.2018);
12. Konferencja nt. oceny obciążeń administracyjnych beneficjentów w trakcie cyklu trwania projektu w ramach wybranych krajowych i regionalnych programów operacyjnych perspektywy finansowej 2014-2020 - udział RFE w panelu I i moderowanie panelu II (Hotel Novotel Warszawa, 19.09.2018);
13. Akcja informacyjno-promocyjna BRF – Newsletter DIP skierowany do przedsiębiorców (01.10.2018);
14. Akcja informacyjno-promocyjna BRF – mailing do NGO's, stowarzyszeń i fundacji (11.10.2018);
15. Konferencja "Zamówienia publiczne okiem partnerów społecznych" (Centrum Partnerstwa Społecznego Dialog, 29.11.2018);
16. Roczne spotkanie z Komisją Europejską poświęcone realizacji programów operacyjnych Umowy Partnerstwa 2014-2020 (19.12.2018);
17. Przygotowanie materiału informacyjno-promocyjnego do Biuletynu „Fundusze Europejskie w Polsce” (grudzień 2018).